

OD NAŠICH PŘÁTEL

Dopisy sluhého obsahu vždy mile ráči otiskneme. Musí však býti všeho obchodního oznamování, jakož i osobních narážek prosty a pevným jmenem podpísány. Aby se předčalo možným neříkáním, musí dopisy býti zřetelně a hlavně pouze na jedné stránce každého listu psány. Jmenná zodpovědnost za správné otiskání na sebe nebereme; závod vůbec za dopisy není zodpovědný.

CHICAGO, Ill., 21. srpna 1914.

Díváné, předivné myšlenky táhnou hlavou mou při čtení válečných zpráv z Evropy. Nikdy jsem si nepomyslil, že tento gigantický zápas národů odehraje se za mého živobytí! Po více než čtvrt století stále se mluvilo o evropské válce, zbrojilo se šíleně na všech stranách, národové ochuzováni, těch slabších finanční síly napínány až k prasknutí, ale vždy jsem přece doufal, že konečně LID, když ve vládě, zmoudří a zkoje bude učiněn šílenému zbrojení dobrovolným mezinárodním dobořením, nemyslím jsem, že na počátku dvacátého století, kdy lidstvo myslí, že stojí na vrcholu civilizace, rozpoutá se lítice války a strhne do krvavého tohu proudů téměř celou Evropu. Již se stalo! Miliony po zuby ozbrojených mužů táhnou proti sobě, aby se na vzájem vraždili, aniž vlastně vědí proč! Kletba, nejděsnější kletba, padla na hlavy těch, kdož jsou vinní touto, v historii lidstva nejhorší katastrofou! A až přijde den účtování, necht' plnou měrou pykají zločinci ti za mezinárodní vraždění toto! Přijde-li však šilenou tou válkou lidstvo k rozumu, zasvitne-li záře svobody ubohým evropským národům, pak potoky lidské krve přece nebudou prolity nadarmo a nad kouřícími a lidskou krví zapáchajícími zřetelnými lékařskými dvacátého století vznese se k obloze, plameny očistěn, ohniváček lidského bratrství, humanity! Doufáme, že se tak stane! — Spolehlivých zpráv jest z bojště málo a zpráv z naší ubohé, trpící vlasti české ještě méně. Víme, že naši českí vojáci linají jsou zbitelým Rakouskem do boje proti přátelům národa českého, proti slovanským bratrům a Francouzům, potvrzeným zdá se býti decimování dvou pluků českých v Praze po krátko trvajícím vzbouření těchže a smad i nevinná krev klidných občanů, žen i dětí prolita byla v ulicích pražských! Ubohá vlasti česká, ubohá matičko Praho! Co již bídy jste zažily a co vás ještě čeká! Mané člověk skřípá zuby a zatíná pěstě při myšlénce na tu bídu, to zoufalství, do jakého uvřzen byl náš národ několika zločinci, vrahy a křivopřisežníky na trůněch! Nyní však k věci! Jest na čase, abychom se i my zde probudili z lethargie nás dusící, abychom si uvědomili, že žijeme v době, kdy přistoupiti musíme od slov k činům, že v budoucnosti bude s námi účtováno a běda, jestli česko-slovanská větev v Americe nedostojí své POVINNOSTI! Soud dějin bude přísným a marnými pak budou výmluvy a vytáčky! Organizujeme se po všech českých městech a vesnicích v této zemi! Necht' ustanoven jest výbor v každé osadě na sbírání příspěvků pro naše trpící bratry a sestry ve staré vlasti, výbor, sestávající z řádných a na slovo vzatých, důvěry požívajících mužů. Každý necht' přispěje, ať není nikoho, kdo by zůstal pozadu v záchranné této práci. Kdo zůstane pozadu, kdo zůstane hluchým k pláči a nářku našich rodových bratrů a sester, tomu tékrate hanba, ten necht' se nikdy nedívá do sluhé české společnosti, necht' zůstane opovržením hodným parou! My můžeme učiniti mnoho ku zasměření bídy a zoufalství po krvavé válce této. Třeba jen si uvědomiti, že jest to naší svatou povinností. Zdácné snad jsou etilivnostkárstvím, učiniti se jest v naší moči ku ulevění bídy nespolečenských vdov a sirotků! Hodina činu udeřila a dle toho, co vykonáme, souditi nás bude historie našeho národa. I ten neochotně přispěti může hřivnou svojí a centy těch chudých budou mít stejnou zásluhu jako stovky bohatých. Povinnost volá! K činu!

Jau L. Kuták.

MILWAUKEE, Wis., 12. srpna 1914. — Čtená redakce! Žádám o laskavé otisknutí tohoto dopisu. Nyní, kdy celá Evropa nalézá se ve velkém rozčilení, následkem vše-evropské války, a jelikož naši rodni bratři ve staré vlasti jsou nuceni proti své vůli za svého nepravdivého despotu c. k. F. J. svoje životy a statky obětovati, není divu, že i my Čecho-slované, v této nové vlasti bydlící, stejného zájmu a rozčilení zde také pocítujeme. Toho jest důkazem tento dopis, který jest onou pohutkou, aby přišel k uveřejnění. Před krátkým časem přišel angl. časopis "Evening Wisconsin" následující spravedlivou kritiku a sice z pera p. Johna Vlachy, českého právníka, politika a reprezentanta naší české kolonie zde v Milwaukee. Tato spravedlivá a přesvědčivá kritika dopadla zdejším německým Germania Herald, večerním list, tou měrou, že ho hned co odvetu ve svém německém listu (ier. Herald dne 31. července otiskl, tak aby též páni Němci věděli, že p. John Vlach jest Čechem. Pan John Vlach ve svém dopisu mezi jiným uvádí, že v rakouské říši jest stav hrozný a že většina zdejších Američanů tamních poměrů neznají anebo že je nestudovali a z nepřátelských nám listů zprávy čerpají. Dále v dopisu stojí, že na př. rakouský "Bully" beze všeho vyšetřování veškerou zodpovědnost za spáchanou vraždu na rak. následníka trůnu spáchanou, vrhá na Srbsko a zodpovědným je za to činí. Přes to, že rak. vláda dobře ví, že Srbsko nemělo s vraždou ničeho co dělat — tak dobře, jako ten "muž v měsíci" a že všechnu zodpovědnost za tuto hroznou válku nese Rakousko. — Habsburgové prý nevlastní ani jediný střevce šířky země, již by nebyli bez podvodu, násilí a krveprolití dobyli. Rakousko že tuto válku již dávno před více léty proti Srbsku osnovalo a na "Bully" hrálo, jen totiž jak začít, aby mohlo ten mořský přístav na sebe strhnout, tak aby se mohlo námořní moči státi — jako Anglie a Německo a že v balkánské válce Rakousko hrálo perfidní politiku. Nyní že si na hlavu posadilo korunu ničemnosti, když totiž chce malé Srbsko zničit. Žádný div prý není, že Německo Rakousku pomáhá. Bez tak jsou Srbové Slovany, a tito Slovane mají tu velkou odvalu onomu pyšnému, oteklému čili nabubřelému Německu vzdorovat. Tolik pan Vlach ve svém dopisu. To, co redakce onoho něm. listu "Germania" naproti tomu odpovídá, není mnoho. Svrchu uvedený dopis Němce a jich stranu prý neomýlí a že p. J. Vlach dokazuje špatné vlastenectví vůči své říši — tolik něm. redakce. — Milý čtenáři a čtenářky Pokroku. Tato kritika našeho čteného spoluobčana a českého právníka p. Vlachy jest pro nás Čecho-slovany chválná a zasluhuje si sympatie všech Čecho-slovánů a zvláště Čechů v Milwaukee. To ukazuje, že náš p. Vlach jest dosud ryším Čechem a pochybují, že by se zde u nás v Milwaukee mezi našimi předními Čechy ještě jedna druhá taková kompetentní osoba našla, aby mohla takovou politickou a háklivou kritiku ve velkém angl. listu ve prospěch věci slovanské nyní v tomto choulivším čase uveřejnit. Před několika roky jsem slyšel jednoho dobrého řečníka, který mimo jiné ve své řeči čili přednášce, se zmínil o starém císaři rak. Františku Josefovi, jaký prý to jest zbožný muž a že o Božím Těle ve Vídni sdělil se slavnostního průvodu s vytasenou šavlí a celým svým štábem se zhožnou četou, chtěje se tak za příklad uvésti oně osadě. A ten to zbožný císař-stařec, který nyní dne ani hodiny, kdy bude povolán před nejvyššího k zodpovědnosti, tento stařec na sklonku svého života nechtěl se svoje svědomí a cit obtížití takovými téžkými hříchy, neboť jako tygr vrhne se na rozdrázněné malé slabé zvíře, tak i on obar posl zástitou kráje vrhá se na tak zuboženou, ožebračenou, válkami polo zničenou malou slovanskou zem Srbsko, jen aby ještě kus po kusu té neuvěřitelně slovanské země utrh. Proč nevy-

roděli válku Itálii, když anarchista Tuchení zavraždil rak. císařovnu Alžbětu? Ale spíše si myslím, že to jest tím, aby se vyplnil plán nebož. Bismarka, železného kanceláře něm. říše, který r. 1882 v něm. říšském parlamentu čili radě prohlásil, když se na Rusko zlobil, že budoucnost Rakouska jest na východě, to jest na Balkáně. Druhý den přinesly věchy německé listy v Mnichově o tom zprávu a podotýkali k tomu, že Německo se pak musí tlačit za Rakouskem, aby mohlo pak něm. rakouské provincie zaujmout a připojit je k Velko-německé říši. A to je ten plán a ta cesta, po níž nyní Rakousko kráčí. Bydlel jsem tehdy za hranicemi v německé říši přes 80 let v rozličných velkých městech. V roce 1878, kdy Rakousko okupovalo Bosnu a Hercegovinu, pracoval jsem v Lipsku a jelikož jsem byl již tehdy rezervistou 2. třídy, obdržel jsem od rak. konsuluaty obálku, že by se totiž mohlo státi, že mně budou potřebovat, abych se držel na místě. Avšak já jsem se rychle spikoval a odešel jsem z Lipska a cestoval jsem po celé říši německé a když jsem přišel za 8 týdny zpátky do Drážďan, bylo již po okupaci, aniž by se byly úřady po mně sháněly. Druhá moje cesta byla za dva roky z Drážďan na sever a západ a konečně jih — Hamburg, Brémen, Stuttgart a Mnichov, kde jsem v po-

je Češi ještě něčeho od Němců nedosáhli a nedosáhnou. Jak nedávno zdejším německým list "Germania" ve své redakční úvaze se vyslovil, Slované prý nesmějí vládnout — jsou prý jen národem služebným! Tedy i nadále mají Slované ostat pod svrchovaným panstvím a furii Teutonů, a skutečně v tom ohledu má onen německý list pravdu. A platí to nejvíce pro národnosti slovanské v Rakousku, poněvadž císař, ministři, generálové, kardinálové, arcibiskupové a vyšší političtí úředníci jsou vesměs Němci. Kdo má tam býti slušnou? Bohužel Slované! Zdejší Němci si velice stěžují a láteří na velké některé anglické listy, že s nimi nesympatisují a falešně zprávy o porážkách německých přinášejí. A proto svolávají "Německý Bund," konají protestní schůze, a žádají presidenta Wilsona, aby zakročil u vydavatelů anglických listů, by nestranné zprávy přinášely. Nedá se upřít, že Německo výborně dosti pokračuje ku předu proti Francii, která se balzáje na ústupu. Kdežto Rusko a jeho číselně ohromnou většinou armádou proti Rakousku nedostalo se dosud mnoho ku předu. Naproti tomu malá srbská armáda drží se výborně, udržuje stále rakouské vojsko v šachu. Před budoucím Germani, kde se ten německý list tiskne a vydává, stojí denně davu lidí, ovšem nejvíce Teutonů, Maďarů a jiných proná-

zvláště kdykoliv nějaké důležitější zprávy se dovím. Zatím se srdečným pozdravem na všechny čtenáře znamenám se v úctě Jos. Hojna.

GAD, Wis., 11. srpna 1914. — Čtená redakce a milí čtenáři! Po delším čase přicházím opět, a bych nějaké zprávy s Vámi sdělila. Tentokrát však musím se čtenáři sdělit smutné zvěsti. — Dnes právě za velké účasti pochováli jsme zde p. Franka Nováka, kterýž tak tragickým způsobem a tohoto světa byl nucen odejít. Pan Novák při práci nešťastnou náhodou spadl se žebříku, při čemž zlámal si vaz a za 24 hodin byl chladnou mrtvolou. Za svého života byl pro svoji milou povahu všemi etěn a vážen. Pomezkou svoji pouť dokončil v nejkrásnějším mužném věku, 33 let. Odechodu jeho trpce želi manželka, matka, tři bratři a tři sestry, jimž platí moje upřímná soustrast! — Když Jan Tanen ondyno vezl fúru dříví, tu koně po jednom se mu splásl, při čemž on spadl pod ně a mimo zlamané nohy i jiná zranění, jimž asi za půl hodiny podlehl, utrpěl. — V sobotu, 8. srpna, udál se zde rozrúšejí případ. Mrs. Mathiasová pokousala se totiž zapáliti kolnu, při kterémžto žhářském činu byla však propadena. Když viděla, že jest prozrazena, dala se na útěk a tu její pronásledovatelé v domnění, že jest to muž — byla totiž v mužské šaty přestrojena — za ní vystřelili a to s tím výsledkem, že jí na místě zabili. — Šinda byla již třikrát zapalována. — V minulých dnech s tímto světem rozzehnal se starý zdejším osadník p. Matouš Fořt; pohřbu jeho sdělil se velký průvod přátel a známých. Fořt zanechává zde ženu, syna a deera, jimž též projevují svoji soustrast! — Letos máme zde jaksi málo malin, za to ale sena jest dosti a dobré jakosti. Oves jest též špatný, neboť přišel na něj rez, tak že zrno není valné. Žita i ječmeny jsou dosti pěkné. Nyní opět přicházejí se častěji nějaké zprávy vám zaslat. Zatím se srdečným pozdravem znamenám se.

Františka Schleisová.

KRÁL JIRÍ ANGLICKÝ PŘEHLÍZEJÍCÍ NÁMORNIKY.

sledním 4 roky pobyl. Anarchisté Hoedell a Nobiling, kteří učinili atentát na něm. císaře Viléma I. a kanceláře Bismarka, byli Němci. Hoedell byl v Lipsku odpraven a Nobiling, jeho soudrh, zemřel v blázninci v Berlíně. Jak se všeobecně zde mluví i noviny jak píší, bude tato válka plejenná a sice Germánsko-Slovanská a proto má býti nás všech Slovanů vroucí přání, aby Slované v této válce zvítězili. Zvítězili Německo-Rakousko, běda pak všem Slovanům, zvláště Čechům. Až bude válka v největším bodu a bude-li Německo a Rakousko v úzkých — totiž prohrávat, zvláště Rakousko, tehdy se naskytne národu českému příležitost a rak. vládou a hlavně Němci v Čechách se vyrovnat, ať se to stane pak buď po dobrém nebo po zlém. — "Buď nyní aneb nikdy!" Opomenu-li této příležitosti neb toho okamžiku, budou si toho pak sami vinit, když i na dále ostanou v otroctví a propadnou úplné germanisaci. Ať okážou jednou také svoji zdatnost, sebevědomost, že jsou inteligentním národem a že dovedou za své práva a existenci v čase potřeby i životy obětovat. A máže-li divák a neuvěřitelná Albánie mít svobodu a samosprávu, musí si Čechové vš silou svobodu dobiti, neb bez ho-

rodů, kteří mezi sebou roknají, ba i mezi sebou se hádají. Konečně já myslím, že jest již na čase, a bych s mou kronikou přestal a též i pro jiné dopisy ještě místa nechal. Konečně appeluji na redaktora a sazeče, aby měli s mým dopisem Jobovu trpělivost, neb ruka již jest třáslavá a pravopis špatný a dle toho i písmo vypadá. S úctou Ant. Slehcta.

Pozn. — Jen v dopisování pokračujte a pokud Vám možno, přinášejte často zprávy, zvláště krajanů se týkající, neboť i v tom směru nejvíce krajanům, včude jinde bydlícím, se zavděčíte.

MEDFORD, Okla., 16. srpna. Čtená redakce! — Konečně přece nadošel onen okamžik, kdy sám jest možno s naším předplatným na milý skutečně nám Pokrok se vyrovnat. Včak byli jsem poště, jako ten sv. Martin, pozadu, což ale ta špatná léta všecko zavlnila. Až letos zase vše se napravilo, neboť jest zde krásná úroda. Písnice sypaly od 25 do 30 bushů, tak že se každý bude moci poněkud zotaviti. Korny jsou zde sice špatné, včak za to opět jest káfička dosti pěkná, tak že nedostatek korny vynahradí. Divíme se, že z našeho zdejšího u kolk tak málo dopisů do veřejnosti přijde. Přistě pokusím se o pár nějaký dopis Vám zaslati,

Nejmodernější
na jižní straně města
Roznický a Uzo-
nářský závod
vímání v č.
1401 jižní 16. ul.
CYRILL HROMEK
Československý maso, jaké i vřsturné užitkové
vřsturny a vřsturné drátě se doví.
Zavolejte tel. Douglas 1316.

Nejmodernější
na jižní straně města
Roznický a Uzo-
nářský závod
vímání v č.
1401 jižní 16. ul.
CYRILL HROMEK
Československý maso, jaké i vřsturné užitkové
vřsturny a vřsturné drátě se doví.
Zavolejte tel. Douglas 1316.

Stolz Old Saxou Frau
THE TALK OF THE TOWN

Dr. V. Anyž,
lékař a ranhojič
bývalý volentér kliniky dvarního rady, prof. dra. Pawlika pro nemocenské a chirurgické kliniky prof. dra. Kukuly v Praze.
Léčí všechny ženské a zastaralé nemoci.
Léky z vlastní laboratoře zaslou se na požádání.
1096 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Zkoušení očí
a přispůsobování brýlí vykonávám s největší přesností, což mohou do svědčiti množství krajanů, jichž přízně jsem dosáhl dlouholetou zkušeností a uspokojením.
Ceny mírné.
CHAS. J. VLACH
graduovaný optik
824 Brandeis Bldg.
Hodiny od 9 ráno do 6 večer. Večer a v neděli dle újednání.
TEL. TYLER 1823

Dr. B. DIENSTBIER
český zubní lékař
Pokoj č. 715 City National Bank
(16. a Harney ulice)
TEL. DOUGLAS 4284
Res. 1918 S. 14. St. Tel. Doug 4605
Pracuje od 9 h. dop. do 5 h. odp. Večer dle újednání. 5017

Dr. Olga Štastná
—LÉKÁRKA—
čís. 2231 jižní 16. ul., Omaha
Telefon: TYLER 2403
Úřední hodiny: Od 2 do 5 hod. odp. každý den, mimo neděli.
V úterý a v pátek též večer od 7 do 8 hodin.
Zvláštní pozornost věnuje nemocným a dětem. 5117

DR. J. C. SOUKUP,
ZUBNÍ LÉKAŘ
Telefon: Douglas 1330
201 Paxton Block (roh 16. a Farnam, OMAHA, NEBR.

Kavárna a Restaurant SLAVIE
Pravá česká kuchyně.
Krajanům zavítavím do Omahy mohu posloužiti čistými pokoji. Vše úplně nově zařízeno. Proti "Pokroku" "Západu."
FRANK ROUTIN, majitel.

Nejlepší přípravu lékařskou předpisá z Čech i amerických. Právní síly. Kávová perkolatory. Z Čech Šimonského též proti kašli, balíček \$1.20 poštou. Dr. Rosy Sivonai balíček 2c. Kapé. Tříkrás. tabák. Vřsturny.
HERÁNEK A SYN, lékárník,
16. a Willam ul. Omaha, Nebr

Stolz Old Saxou Frau
ALWAYS POPULAR

THE NATIONAL BEVERAGE IS BEER
Luxus
THE BEER YOU LIKE IS UNSURPASSED IN QUALITY AND WHOLESOMENESS
CHOICE MATERIALS
MOST SANITARY CONDITIONS
MERCANTILE COMPANY